

Oslo kommune
Velferdsetaten

VELFERDSETATEN

Sommertelling 2018

Uteseksjonens telling av personer i åpne rusmiljø i Oslo sentrum

*Oslo Extra Large – en by for alle

Velferdsetaten ved Uteseksjonen har utført årlige systematiske tellinger i de åpne rusmiljøene i Oslo sentrum siden 2004. Tellingene har vist at omfanget av åpne rusmiljø har variert mye, og de har vist at det har vært endringer i hvilke områder i sentrum som vi kan karakterisere som åpne rusmiljø. De siste 7 årene har tellingene dokumentert at de åpne rusmiljøene i sentrum har beveget seg mer øst i sentrum. Det er i Brugata, Storgata, Vaterland og områdene i nedre del av Akerselva vi finner det vi kaller åpne rusmiljø i Oslo sentrum. I tillegg har Urtegata i økende grad fremstått som et åpent rusmiljø (på dagtid) de siste 3 årene. Dette området ble derfor med i tellingene fra 2017.

Også i andre områder i sentrum kan det være spredte ansamlinger eller steder som blir brukt til injisering, men ikke av et slikt omfang at vi kaller de åpne rusmiljø. Det finnes også andre områder både i sentrum og i bydelene som er kjente oppholds- bruks- og omsetningssteder for innbyggere i og besøkende til Oslo med rusproblemer. Sommertellingen gir altså ikke et nyansert bilde av den totale situasjonen i hele Oslo med hensyn til åpenlys kjøp, salg og bruk av illegale rusmidler ute i det offentlige rom. Det meste av kjøp, salg og bruk av illegale rusmidler skjer i skjul og andre steder enn i Oslo sentrum.

Det er Uteseksjonens oppsøkende medarbeidere som utfører tellingene på faste tidspunkt (kl. 13.00 og kl. 20.00) på faste dager (mandag, onsdag og fredag). Tellingene utføres i perioden fra 1. juni til 31. august. Denne rapporten bygger på tall fra 76 av 80 mulige tellinger. Medarbeiderne som gjennomfører tellingen kjenner miljøene i sentrum godt og har god kjennskap til hvem vi kan knytte til de åpne rusmiljøene. Selv om tellingen på ingen måte kan sees på som forskning, mener vi likevel at tallene gir et godt uttrykk for omfanget og utviklingen i de åpne rusmiljøene. For nærmere beskrivelse av metode og gjennomføring viser vi til rapporten for 2017¹.

Denne rapporten gir en kort oppsummering av tall og funn for sommeren 2018. Vi tallfester hvor mange personer i snitt vi har talt på dag og kveld i de ulike områdene. Vi ser også på hvordan utviklingen generelt har vært i åpne rusmiljø de siste årene. Vi har egne tall inkludert kjønnsfordelingen på aldersgruppene under 25 år samt mindreårige. Bak en kort oppsummering har vi lagt ved kart, tabeller og diagram som viser funn i sommertellingene 2018 sammen med tilsvarende tall fra 2017 og tilbake til 2011.

Det er Martin Steenland Gulbrandsen som har hatt hovedansvaret for å samle inn og bearbeide tall fra tellingene.

Kontaktperson: Børge Erdal (leder, Uteseksjonen): tlf. 913 40 462
borge.erdal@vel.oslo.kommune.no

---

¹ [Sommertelling 2017 – Uteseksjonens telling av personer i åpne rusmiljø i Oslo sentrum, Velferdsetaten, Oslo kommune](#)

Oppsummering:

- Sommertellingen 2018 viser i sum en tydelig økning i antall personer i åpne rusmiljø i Oslo sentrum både på dag og kveld sammenlignet med 2017. Unntaket er tall fra dagtid i august måned hvor omfanget totalt er på samme nivå som i 2017.
- Økningen gjelder særlig i områdene nedre Akerselva både på dag- og kveldstid, og på Vaterland på kveldstid i juli og august.
- Området i Urtegata har fått etablere seg som et stort åpent rusmiljø på dagtid når lavterskeltiltaket Fyrlyset er åpent. På kveldstid telles svært få eller ingen.
- Andelen unge voksne under 25 år er fortsatt lav, men antallet unge voksne er stigende med et snitt-tall i 2018 på 13,2 personer (11,5 i 2017). Fordelingen mellom kjønnene i gruppen under 25 år viser 86 % menn og 14 % kvinner (i 2017 telte vi 74 % menn og 26 % kvinner i gruppen under 25 år).
- Andelen mindreårige er svært lav, men antallet er likevel urovekkende. I 2017 ble det totalt telt 34 mindreårige på telletidspunktene gjennom hele sommeren. I 2018 ble det totalt telt 55 mindreårige i samme periode. Det er særlig i det åpne rusmiljøet Vaterland på kveldstid som det ble telt mindreårige (totalt 37). Snitt-tallene for mindreårige øker fra 0,5 til 0,7.

Det er altså slik at det totale omfanget av personer i åpne rusmiljø i Oslo sentrum har økt med i snitt over 10 personer både på dag- og kveldstid hver måned (med unntak av dagtid i august).

Det er også slik at flere unge og unge voksne telles i de åpne rusmiljøene. Dette er en utvikling vi har sett de siste årene.

Mulige forklaringer:

Været spiller alltid en rolle for hvordan de åpne rus-scenene utvikler seg. I år påvirket nok den varme sommeren utemiljøene i sentrum og kanskje særlig området i nedre Akerselva. Dette i kombinasjon med at politiet i langt mindre grad har en systematisk og jevnlig tilstedeværelse som regulerer åpne russcener kan være mulige forklaringer. Dette gjelder særlig for Akerselva og Vaterland.

Urtegata har et stort åpent rusmiljø i åpningstiden til Frelsesarmeens lavterskeltiltak Fyrlyset. Miljøet trekker til andre områder når tiltaket er stengt.

Så går det også tydelig frem at særlig det åpne rusmiljøet på Vaterland har vokst i omfang og fått et økende innslag av unge voksne og også mindreårige. Her vil også mindre systematisk tilstedeværelse av politi spille inn. Miljøet får i økende grad være i fred, og unge kan oppleve mindre risiko med å oppsøke området.

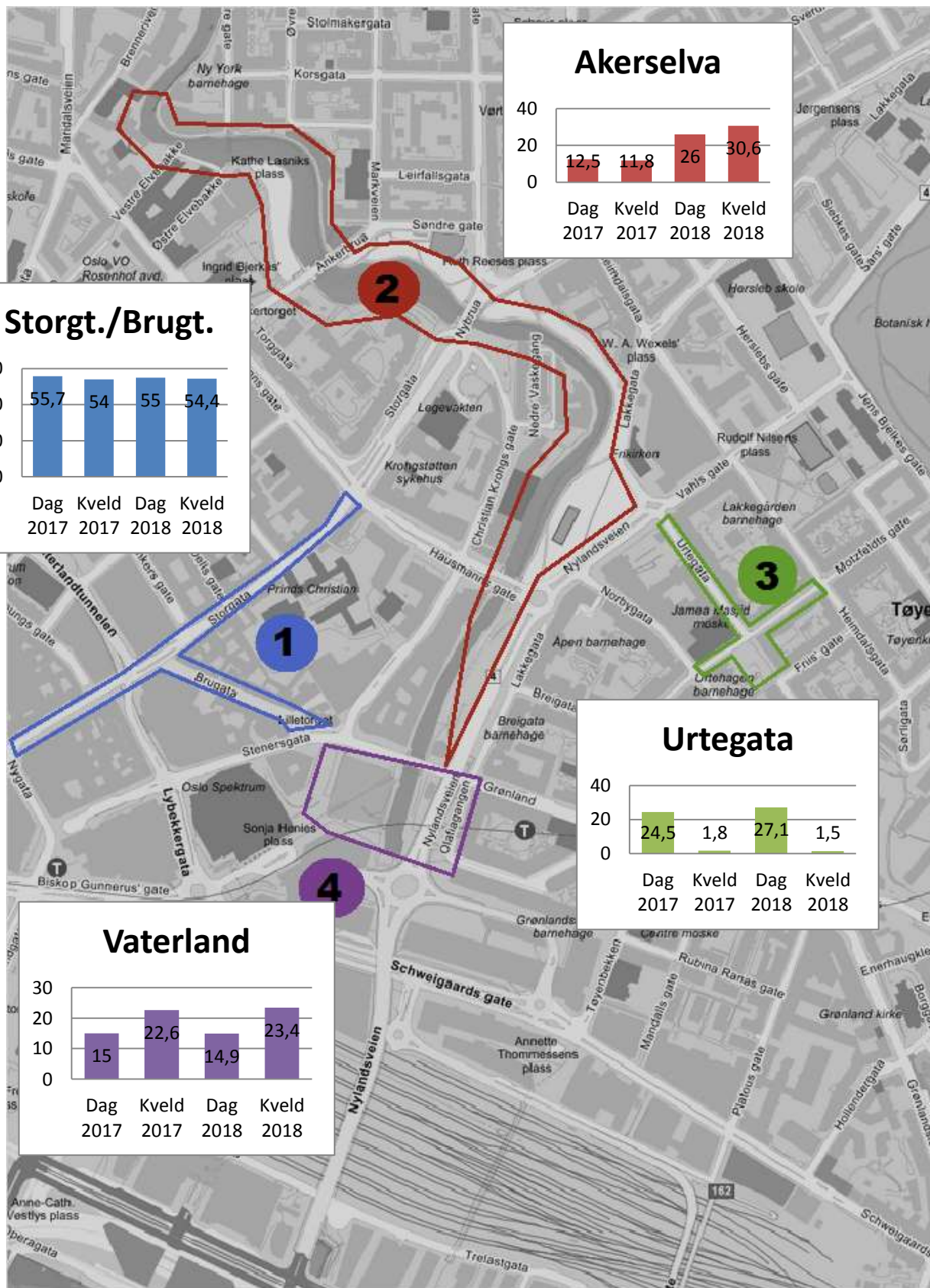
Forskning fra andre europeiske byer viser at åpne rusmiljø er selvforsterkende om det ikke settes inn både hjelpe-tiltak og kontroll-innsats. Økt innsats lokalt i bydeler, hjemkommuner og spesialisthelsetjenesten fra de ulike aktørene på hjelpesiden er en viktig faktor i strategien bak sentrumsarbeid overfor åpne rusmiljø. Dette må skje samtidig med en systematisk, tydelig og forutsigbar innsats fra politi. Slike helhetlige strategier må være langsiktige om vi skal oppnå endring og redusere omfanget av åpne rusmiljø. Om innsatsen ikke opprettholdes over tid vil åpne rusmiljø igjen kunne vokse og forsterke seg. De siste 2 årene har Oslo politi meldt om kapasitetsproblemer som har rammet den systematiske tilstedeværelsen over tid i åpne rusmiljø i sentrum. Arbeidet med å få til desentralisering av hjelpetiltak er i gang, men dette tar tid. Det er fortsatt en konsentrasjon av ulike lavterskeltiltak i Oslo sentrum. Alle faktorene over virker sammen, og kan være en forklaring til økningen vi har sett sommeren 2018.

SNITT-TALL JUNI – AUGUST 2018

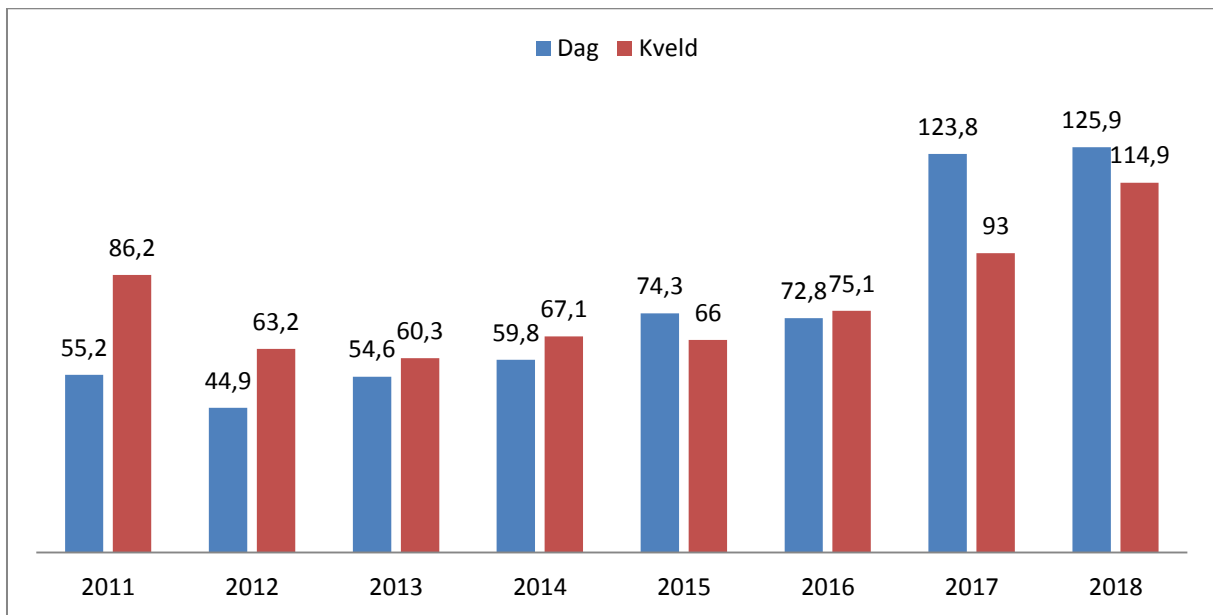
Snitt-tallene for sommeren 2018 er gjengitt i tabellen under med tilsvarende tall for 2017 i parantes.

	Juni	Juli	August
Dagtid 13.00			
Storgt./Brugt.	49,6 (54,8)	57,5 (57,2)	57,9 (55,2)
Vaterland	14,9 (15)	16,7 (15,2)	17,4 (18,5)
Akerselva	26 (12,5)	28,8 (16,8)	18,7 (22)
Urtegata	27,1 (24,5)	29 (31,6)	33,1 (31,9)
Sum:	117,6 (106,8)	132 (120,8)	127,1 (127,6)
Kveldstid 20.00			
Storgt./Brugt.	48,2 (54,7)	59,2 (53,7)	55,9 (53,5)
Vaterland	23,4 (22,6)	30,8 (19,8)	30,2 (22,1)
Akerselva	29,2 (11,8)	33,5 (19,5)	29,1 (17,2)
Urtegata	1,5 (1,8)	1,8 (1,5)	0,7 (0,9)
Sum:	102,2 (90,9)	125,3 (94,5)	115,9 (93,7)

KART OVER TELLEOMRÅDENE MED SNITT-TALL 2017 OG 2018

Utvikling og tendens samlet i åpne rusmiljø i Oslo sentrum de siste årene (siden 2011) vist i diagram (snitt-tall totalt for juni, juli og august):

ALDERS-SAMMENSETNING I ÅPNE RUSMILJØ BASERT PÅ SNITT-TALL 2011 TIL 2018

Åpne rusmiljøer fordelt på alder

